

Onderwijs en cultuur

Ook het onderwijs heeft te maken met de gevolgen van de verspreiding van het nieuwe Coronavirus. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de afgelopen weken intensief contact gehad met de vertegenwoordigers van het onderwijsveld om hen zo goed mogelijk van informatie te voorzien. Zo zijn o.a. met de vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen de adviezen van het RIVM gedeeld en is er op de website van de Rijksoverheid specifieke informatie beschikbaar voor het onderwijs. Op dinsdag 10 maart hebben de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media een brief gestuurd aan het onderwijs via alle sectorraden, vakbonden en diverse belangenorganisaties. Vandaag spreken beide ministers van OCW met de sectorraden in het onderwijs.

In het algemeen geldt dat iedereen werkzaam in het onderwijs, alle leerlingen en studenten wordt geadviseerd om de adviezen van het RIVM en de lokale GGD op te volgen. We zien dat veel onderwijsinstellingen contact hebben met hun lokale GGD en lokale autoriteiten over de continuïteit van het onderwijs. Gelet op de nieuwe adviezen van 12 maart 2020, worden alle werkgevers in Nederland opgeroepen daar waar dit redelijkerwijs kan, het mogelijk te maken dat medewerkers thuis werken. Het onderwijs is één van de sectoren waarin thuiswerken niet altijd mogelijk zal zijn. Dit verschilt echter per onderwijssector, onderstaand wordt de specifieke context per sector geschetst. In algemene zin maakt het kabinet, op advies van het RIVM, de afweging dat nu niet gewenst is om alle onderwijsinstellingen te sluiten. Wel is besloten om het onderwijs op hogescholen en universiteiten op afstand te organiseren en onderzoek nog mogelijk te houden. Dit heeft te maken met de organiseerbaarheid, het meer internationale karakter en de vatbaarheid van de doelgroep.

Funderend onderwijs

Het kabinet ziet op dit moment geen reden om scholen te sluiten, op advies van het RIVM. Het naar huis sturen van kinderen draagt relatief weinig bij aan het voorkomen van verspreiding en bestrijding van het virus. Dat heeft er mee te maken dat jonge mensen niet snel besmet raken en het virus niet snel verspreiden. Het kabinet roept op om thuis te blijven bij klachten als neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts.

We snappen dat dit van de scholen veel flexibiliteit en inspanning vraagt in deze onzekere tijden. Toch vragen we dus aan scholen om het onderwijs – dáár waar het kan - door te laten gaan. Als dat onverhoopt niet lukt, dan is de oproep om kinderen in de school een passend programma aan te bieden. Daarbij kan gedacht worden aan een gecombineerd team van docenten, vrijwilligers en ouders. Als dat vervolgens écht niet kan, dan is het aan de schoolleiding en het bestuur om een afweging te maken. Het spreekt voor zich dat de inspectie bij verlies aan onderwijstijd uiteraard uitgaat van overmacht.

Eindtoetsen in het po

Binnenkort breekt de spannende periode van eindtoetsen in het primair onderwijs aan. Wettelijk is geregeld dat scholen de eindtoetsen mogen afnemen tussen 15 april en 15 mei. Voor de Centrale Eindtoets en de IEP Eindtoets gelden de vaste afnamedagen 15 en 16 april. Indien een school vanwege de huidige omstandigheden op de (door hen) geplande datum geen eindtoets kunnen afnemen, dient de school contact op te nemen met de toetsaanbieder. De toetsaanbieders bepalen dan, in overleg met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een nieuw eindtoetsafnamemoment. Afhankelijk van de situatie wordt bekeken welke toets hiervoor kan worden ingezet. Het kan voorkomen dat leerlingen zich onvoldoende hebben kunnen voorbereiden op de eindtoetsen. Mocht blijken dat dit de uitslag van de eindtoets negatief heeft beïnvloed, dan geldt nog altijd het advies van de school als leidend.

Voortgezet onderwijs

Specifieke aandachtspunten in het VO zijn de schoolexamens, de centrale examens en de onderwijstijd. We begrijpen dat hier veel vragen over zijn, van docenten, ouders en leerlingen.

Schoolexamens

De schoolexamens worden nu afgerond, de Centraal Schriftelijke en Praktische Examens (CSPE's) kunnen vanaf eind maart beginnen en de papieren centrale examens starten per 7 mei a.s. Voor wat betreft de schoolexamens kunnen de scholen hun reguliere procedures toepassen, wanneer leerlingen ziek thuis zitten of in thuisquarantaine. Ter voorbereiding op de schoolexamens kunnen scholen leerlingen op afstand ondersteunen, zoals ook gedaan wordt in andere situaties van zieke leerlingen. Als scholen of leerlingen een of enkele schoolexamen-toetsen hebben gemist of zich onvoldoende hebben kunnen voorbereiden kunnen scholen ook hiervoor hun reguliere procedures toepassen. Indien dit niet toereikend is kunnen zij contact opnemen met de inspectie.

Centrale examens

Waar het gaat om centrale examens met flexibele afnametijdstippen (de digitale flexibele examens in vmbo bb en kb en de cspe's) hebben scholen de mogelijkheid om de afnames hiervan te verplaatsen naar een later moment zodat er ruimte ontstaat om het schoolexamen af te ronden.

Middelbaar beroepsonderwijs

Ook voor het mbo geldt, net als in het funderend onderwijs, dat het onderwijs doorgang kan vinden. In het mbo hebben scholen vooral de vraag of zij maatwerk mogen toepassen als het onderwijs, de examens en/of de stages van studenten op grote schaal geen doorgang kunnen vinden. Ze vragen de overheid om coulance en begrip bij het voldoen aan wet- en regelgeving en bijbehorend recht op bekostiging. Vooral de scholen in Noord-Brabant hebben bijvoorbeeld nu al te kampen met veel ziekmeldingen onder zowel personeel als studenten en stagebedrijven die de deur dicht houden. We onderstrepen de (toekomstige) noodzaak van maatwerkoplossingen en geven de scholen daarvoor de ruimte. We vragen daarbij wel van scholen zich redelijkerwijs in te spannen om de nadelige gevolgen voor het onderwijs en de studenten zoveel mogelijk te beperken en daarover met elkaar (scholen, OCW, inspectie, GGD en gemeente) in overleg te blijven. Verder maken scholen zich zorgen over het verzoek van zorginstellingen om extra inzet van studenten bij mogelijke tekorten. De studenten hebben namelijk nog niet altijd de kennis en kunde om de benodigde medische handelingen te verrichten. Met de scholen zijn wij van mening dat de veiligheid van de patiënten en studenten voorop moet staan. Dit betekent dat studenten alleen die medische handelingen kunnen verrichten waarvoor dat redelijkerwijs verantwoord is. We vragen van de scholen dit ook uit te dragen en in de gaten te houden richting de zorginstellingen.

Hoger onderwijs

Sinds vanmiddag geldt voor het hoger onderwijs dat de onderwijsactiviteiten niet meer op de locaties van hogescholen en universiteiten zullen plaatsvinden. Het onderwijs zal zoveel als mogelijk via afstandsonderwijs moeten worden vormgegeven. Het onderzoek zal wel kunnen doorgaan, de gebouwen zullen niet worden gesloten.

Van de hogescholen en universiteiten wordt verwacht dat zij studenten die vanwege corona(maatregelen) niet in de gelegenheid zijn om deel te nemen aan onderwijsactiviteiten, in de gelegenheid stellen op een later moment, of op alternatieve wijze aan de activiteit deel te nemen, bijvoorbeeld door colleges online te geven. Het is aan de instellingen om aan deze inspanningsverplichting vorm te geven op een manier die in de concrete situatie het meest passend is. Als alternatieven niet mogelijk zijn zonder aan te lopen tegen knellende wet- en regelgeving zal het ministerie van OCW samen met de instellingen hier een oplossing voor zoeken.

De inspanningsverplichting geldt in beginsel ook voor aspirant-studenten. Dus wanneer individuele studenten wegens corona(maatregelen) niet kunnen deelnemen aan een selectiedag of een studiekeuzecheck, moeten instellingen zich binnen het redelijke inspannen om een andere mogelijkheid te creëren. Voor opleidingen (bachelor en Ad) met selectie geldt dat de selectie voor 15 april moet zijn afgerond. Er is nu nog geen zicht op gevallen waarbij deze deadline niet gehaald dreigt te worden. Het ministerie van OCW houdt hierover nauw contact met de onderwijskoepels.

Cultuur

De gevolgen van Covid-19 worden in de gehele culturele en creatieve sector gevoeld. Zeker de komende maanden zijn voor festivals en openlucht-evenementen essentieel voor hun inkomsten. Het raakt de gesubsidieerde organisaties, commerciële bedrijven, cultuurproducenten en ook ZZP-ers. Bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden in heel Nederland afgelast, en dat geldt dus ook voor publieke locaties zoals bijvoorbeeld musea, concertzalen en theaters. Het ministerie

van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft goed contact met de brancheverenigingen en hieruit blijkt dat de instellingen de ontwikkelingen en richtlijnen nauwgezet volgen. De belangen en zorgen van deze sector worden meegenomen in de rijksbrede maatregelen.